

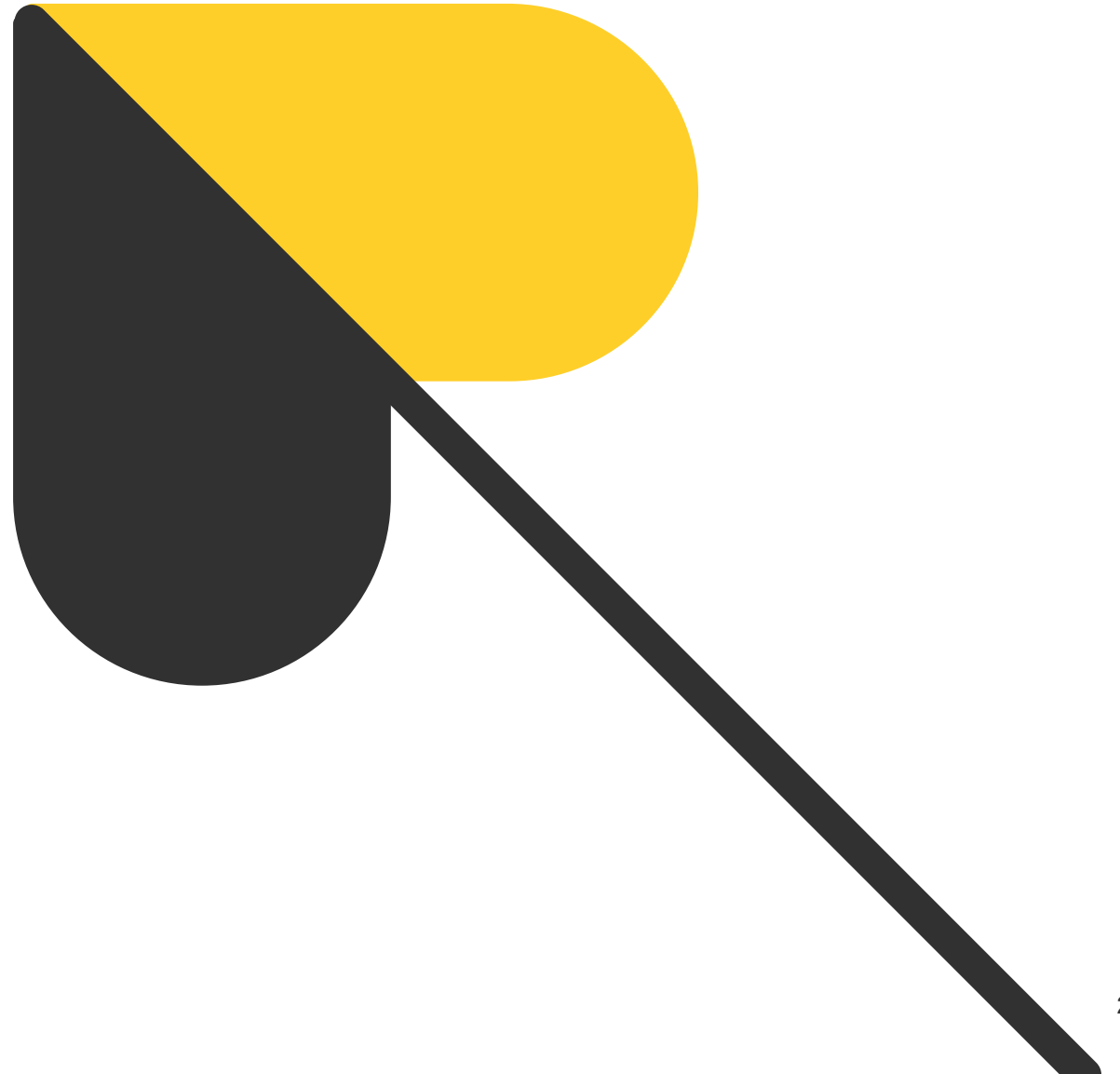
Sote-rahoituksen sudenkuopat

Miten HVA-rahoitusta tulisi kehittää?

Marko Korhonen
Hyvinvointialuejohtaja, YTT

Rahoitusmalleista

- Toteutettu valtion rahoitusvastuulle perustuva ratkaisu on Suomessa vieras.
- Kapitaatio rahoitusmallina kansainvälisesti merkittävä ja kattavuudeltaan kasvava ratkaisu.
- Suoritepohjaiset mallit johtaneet kustannusten vaikeasti hallittavaan nousuun ja monimutkaisiin säätelykeinoihin.
- Lisäksi vakuutusperusteisia malleja ja sairauskassajärjestelmiä.

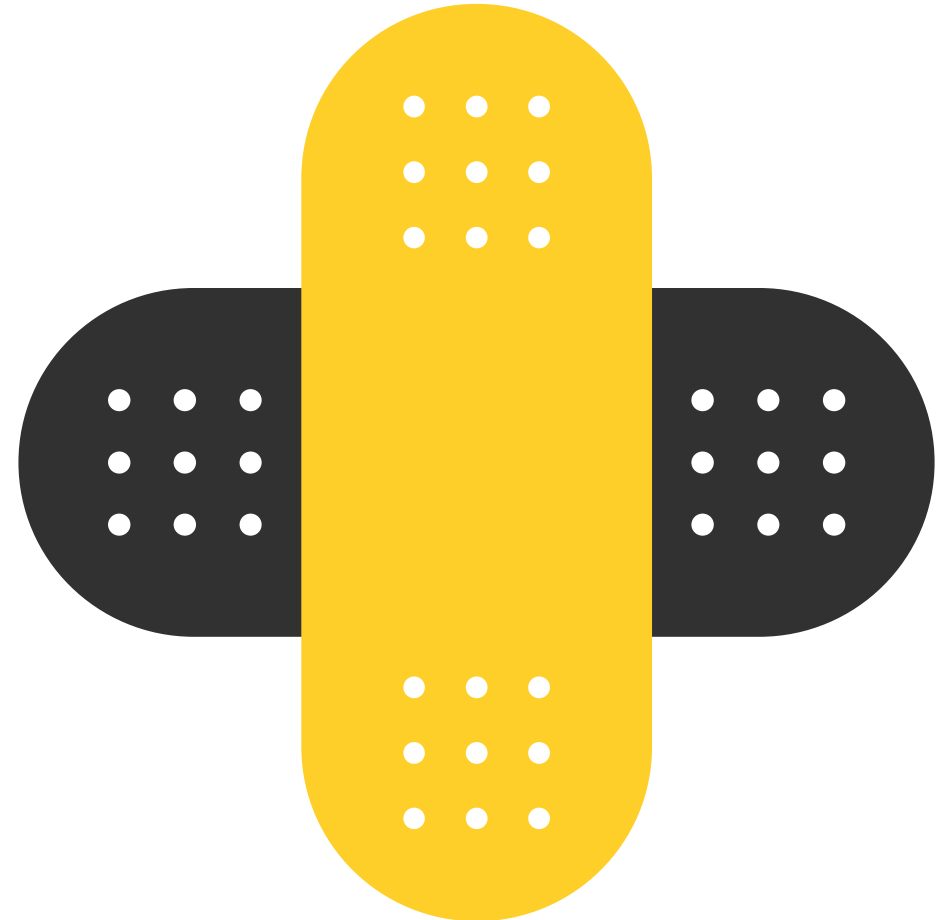
Suomen malli

- Suomen aikaisemmat rahoitusratkaisut ovat olleet kansainvälisesti ainutlaatuisia, varsinkin siksi, että sosiaali- ja terveydenhuollon kalleimmat osat ovat olleet kuntapohjaisesti rahoitettuja.
- Nykyisen mallin perusratkaisuna valtion toimesta tapahtuvaksi ratkaisuksi kapitaatioperusteisesti lisättyinä tarvekriteereillä. Sairastavuus on otettu seikkaperäisesti huomioon, samoin sosiaaliset tekijät.
- Nykyisestä mallista liian lyhyt kokemus toimivuuden arvioimiseksi.

Sudenkuoppia

- Rahoituksen siirron alimittaisuus
- Alijäämien tiukka kattamisvaade
- Rahoitusmallin teoria ei vastaa käytäntöä vrt. laskennallisuus, yleiskatteellisuus, peruspalvelujen turvaaminen ja kannustavuus.
- Rahoituksen taso ei reagoi riittävästi voimakkaisiin muutoksiin.
- Rahoitusmalli on luotu matalan inflaation ja korkotason olosuhteisiin.
- Sote on pelottava. Saattaa kaataa maamme hallituksia.

Havaintoja keskustelujen pohjalta

- Raha ei riitä vanhojen palvelurakenteiden ylläpitämiseen.
- On vaikea arvioida, miten tarveperusteisuus rahoituksessa toimii.
- Mitä pitäisi huomioida?
 - Vanhusten tosiasiallinen määrä
 - Työterveyshuollon piirissä olevien työkäisten osuus
 - Yliopistollisten sairaaloiden eritysvastuu
 - HYTE

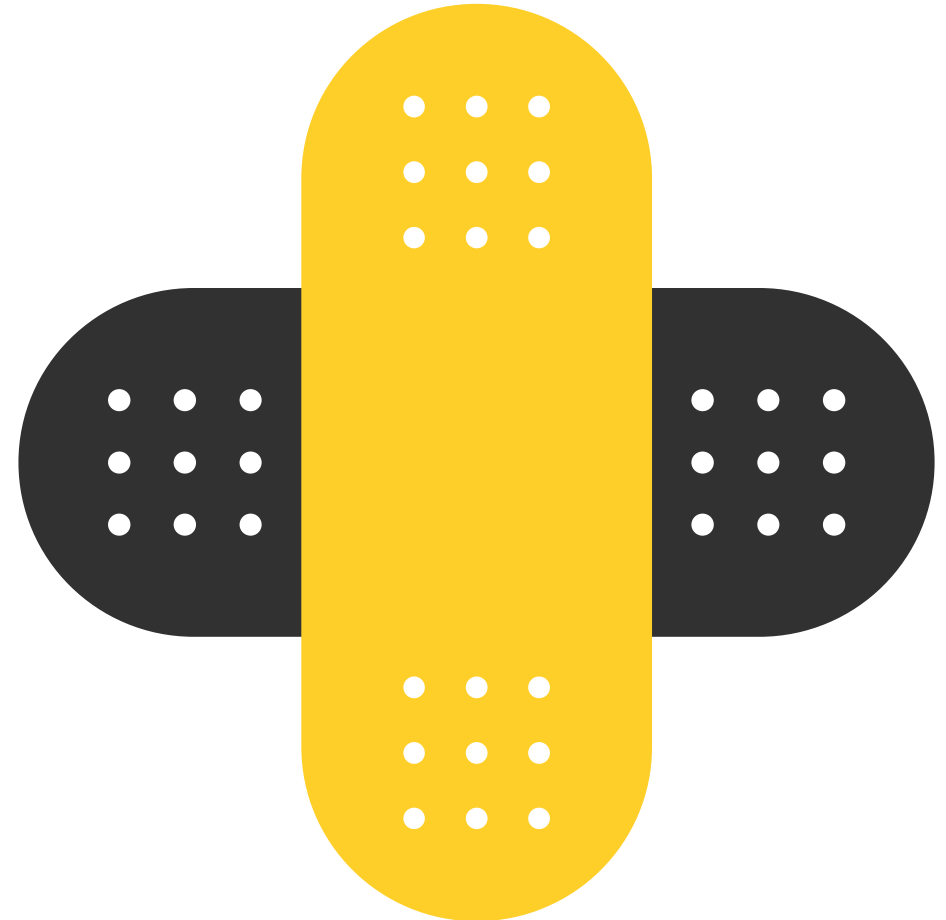

Havaintoja keskustelujen pohjalta

- Ei uusia järjestämisen rinnakkaisia malleja vaan hyvinvointialuemallia vahvistaen.
- Tietojärjestelmien yhtenäistäminen ei tule onnistumaan ilman erillisrahoitusta.
- Kasvaviin velvoitteisiin ja oikeuksiin tiukka linja.
- Pirullinen yhtälö – työvoimaa siirtyy yksityisille toimijoille ja sitä joudutaan ostamaan kalliimmalla takaisin, jos velvoitteita lisätään.
- Voimakkaampia kannustimia toiminnan muutokseen.

Mitä rahoitukselle voisi tehdä?

- Lähtökohtaisesti kapitaatorahoitus lisättynä tarvekriteereillä on perusteltu.
- Mahdollistaa oikeudenmukaisen toiminnan ja demokraattisen ohjauksen, mutta vaatii uuteen oppimista.
- Suoritepohjaista rahoitusta ei kannata tavoitella eikä paluuta valtiovetoiseen suunnittelujärjestelmään.
- Suomen taso Pohjoismaiden bkt-vertailussa alhainen.
- Rahoitusmalli on muuttunut, mutta rakenteet eivät.

Loppusanat

- Ennustettavuus
- Joustavuus
- Reagoivuus
- Läpinäkyvyys
- Kannustavuus kehittämiseen, tutkimukseen ja ennaltaehkäisyyn
- Palvelutarpeen ennuste jo tulevalle vuosikymmenelle

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Marko Korhonen

marko.korhonen@pshyvinvointialue.fi

044 7174111